

ת"פ 57291/06/22 - מדינת ישראל-תביעות נגב נגד ראמי אבו שיחה- בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 57291-06-22 מדינת ישראל נ' אבו שיחה

בפני בעניין:	כבוד השופט יניב בן הרוש המאשימה	מדינת ישראל-תביעות נגב ע"י ב"כ עוה"ד דוד ז'נבה
נגד הנאשם		ראמי אבו שיחה-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד נור אלעטאונה

גזר דין

רקע

1. במסגרת הסדר אליו הגיעו הצדדים ביום 2.2.2023, הנאשם הודה והורשע בשני כתבי אישום מתוקנים, ללא הסכמה עונשית.

2. במסגרת ת"פ 57291-06-22 הורשע הנאשם בעבירה של **הלנה והעסקה של תושב זר שנכנס לישראל** שלא כדין לפי סעיף 12ב(א)(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952 (להלן: "**חוק הכניסה לישראל**") בכך שבמשך מספר חודשים עובר ליום 13.10.2021 העסיק והלין הנאשם תושב זר בעסק לשטיפת רכבים תמורת ₪ 150 ליום.

במסגרת ת"פ 23536-12-21 הורשע הנאשם בעבירה של **העסקה של תושב זר שנכנס לישראל שלא כדין לפי** סעיף 12ב(א)(1) לחוק הכניסה לישראל, בכך שביום 14.1.2021 העסיק הנאשם תושב זר קטין בעסק לשטיפת רכבים.

טיעוני הצדדים:

3. **ב"כ המאשימה** ציין כי הנאשם הסיע (הטעות במקור - י.ב.ה) והעסיק את קרוב משפחתו. הוסיף כי הנאשם ביצע את העבירה המאוחרת בזמן לאחר שהוגש נגדו כתב אישום. בעבירה של הסעת השב"ח (הטעות במקור - י.ב.ה) עתר למתחם ענישה הנע בין 1-6 חודשי מאסר ובעבירות של העסקה והלנה עתר למתחם ענישה הנע בין 3-9 חודשי מאסר והפנה לפסיקה. ביקש להשית על הנאשם, נעדר עבר פלילי, עונש של 5 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס ופסילה על תנאי.

4. **ב"כ הנאשם** טענה כי מדובר בהעסקה של בן משפחה קרוב, שפנה אליו בבקשה שיעסיק אותו בשל מצוקה כלכלית. על כן ומתוך רחמים הרגיש צורך לסייע לו. עתרה למתחם עונש הנע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

5. **הנאשם** שיתף כי אחותו פנתה אליו בבקשה שיעסיק את ילדיה. ציין כי סגר את העסק שהיה בבעלותו לאחר שנקלע לחובות, והציג אישור בדבר גובה החוב (נ/1). לדבריו כיום עובד כשכיר, ומפרנס את משפחתו אשר מתגוררים בחברון. הוסיף כי יבצע עבודות שירות ככל שבית המשפט יחליט על כך.

קביעת מתחם העונש ההולם

6. בפני שני כתבי אישום שהוגשו כנגד הנאשם בעבירות של הלנה והעסקה של שוהים בלתי חוקיים. טרם אדרש לקביעת מתחם העונש ההולם, אכריע תחילה בשאלה האם מדובר ב'אירוע אחד' או 'מספר אירועים' על פי "מבחן הקשר ההדוק", בהתאם לסעיף 40ג לחוק העונשין ובשים לב לפסיקה המנחה בסוגיה זו ובעיקר ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' **מדינת ישראל**. [פורסם בנבו] (29.10.14) בעניינו, מדובר בשני אירועים שאין בניהם קשר ענייני. אמנם הנאשם הורשע בעבירות דומות, אולם נסיבות ביצוען שונה והן בוצעו בהפרש זמנים של מספר חודשים. באישום הראשון הלן והעסיק הנאשם בן משפחה בעסק לשטיפת רכבים במשך מספר חודשים, ואילו באישום השני העסיק בן משפחה אחר יום אחד. לפיכך אקבע מתחם ענישה נפרד לכל אחד מהאירועים.

7. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם:

8. הערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשי הנאשם במקרה זה הינם פגיעה בשלום הציבור ובטחון, לצד פגיעה בתכלית חוק הכניסה לישראל, המאפשרת למדינה שמירה על גבולותיה ומניעת כניסת זרים לשטחה ללא אישור, מנימוקים ביטחוניים, חברתיים וכלכליים.

9. מידת הפגיעה בערכים הללו הינה ברף הבינוני. באישום הראשון הנאשם העסיק והלן משך מספר חודשים שוהה בלתי חוקי ובאישום השני העסיק שוהה בלתי חוקי קטין ליום אחד. מנגד, הנאשם הכיר את השוהים הבלתי חוקיים שהינם גיסו ואחיינו.

מדיניות הענישה הנוהגת:

10. נקודת המוצא בקביעת העונש הראוי היא העונש שקבע המחוקק לעבירות מסוג זה - שנתיים מאסר.

11. ברע"פ 5198/01 ח'טיב נ' **מדינת ישראל** פ"ד נו(1), 769 (פרשת ח'טיב), נקבע כי: **"דבריו של המחוקק וקולם של הפיגועים מחייבים את בתי המשפט לאחוז היום באמות מידה עונשיות מחמירות מאלה שבהן**

החזיקו לפעמים בעבר. הדברים אמורים במעשי עבירה העלולים להוליד מעשי זוועה נוראים ועל התגובה העונשית להיות חמורה וקשה. אם אין עומדות לעברין נסיבות יוצאות מגדר הרגיל, יש לגזור עליו - ואפילו הוא אדם מן הישוב שעשה מעשיו מתוך תמימות או מחמת צורך דוחק כלשהו - עונש מאסר לריצוי בפועל בלי מתן אפשרות להמירו בעבודות שירות".

12. מאוחר יותר, ברע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12/02/06) סייג בית המשפט קמעה את הקביעה הנחרצת בפרשת ח'טיב לגבי חובת עונש מאסר מאחורי סורג וברח, וקבע כי: "על דרך העיקרון תישמר מדיניות הענישה המחמירה בכל הנוגע לעבירות הקשורות בכניסתם של שוהים בלתי חוקיים משטחי האזור לישראל. נבחר עם זאת, כי המדיניות אינה מכתובה עונש מאסר - כפי שהילכת ח'טיב פורשה בידי מקצת בתי-משפט - וכי בתי-המשפט יגזרו עונש על עבריינים בנסיבות המיוחדות של כל מקרה ומקרה. כל מקרה יוכרע בהתאם לנסיבותיו ובהתאם לטעמים ולתכליות של מדיניות הענישה שנקבעה".

13. ניתן לסכם ולומר כי הגם שעונש מאסר בפועל מאחורי סורג וברח הוא תוצאה מסתברת של עבירות העסקה, הלנה והסעה של שוהה בלתי חוקי, הרי שהוא אינו תוצאה הכרחית, וכי יש לבחון בכל מקרה לגופו, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ולנסיבות מבצע העבירה. ראו בעניין זה ע"פ 2210/11 באזין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24/03/11): "לאור תכליתן הביטחונית והתוצאות הרות האסון העלולות לנבוע מהן, יש להטיל על אדם שהורשע בביצוע - ככלל ובכפוף לבחינתו האינדיבידואלית של כל מקרה ומקרה - עונש מאסר בפועל, מבלי שתינתן האפשרות להמירו בעבודות שירות".

14. בכל הנוגע לענישה הנוהגת, והגם שהמנעד רחב, מצאתי לציין את פסקי הדין הבאים: רע"פ 8191/06 קריספי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (08/01/07) שם הטיל בית המשפט 3 חודשי עבודות שירות בגין עבירה של העסקת שב"ח למשך יומיים. רע"פ 818/13 אבו חאמד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03/04/13), שם דובר במי שהורשע בהעסקת תושב זר במוסך שבבעלותו, והוטלו עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. עפ"ג (מרכז) 57350-01-15 חרז נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10/05/15), שם הורשע המערער בהעסקת תושב זר בשטח חקלאי, ונדון ל-31 ימי מאסר בפועל. ת"פ 38472-07-16 מדינת ישראל נ' אבו תורכי [פורסם בנבו] (29/08/16) שם נקבע בעניינו של נאשם שהלין שני שוהים בלתי חוקיים מתחם של חודשיים ועד שישה חודשי עבודות שירות שיכול יבוצעו בעבודות שירות.

15. לא נעלמו מעיני פסקי דין מבתי משפט השלום בהם הוטלו עונשים צופי פני עתיד, אך לא אוכל לקבל עמדה זו. נקודה ארכימדית חשובה בקביעת עונשם של מעסיקי שוהים בלתי חוקיים היא העונש בעניינים של השוהים הבלתי חוקיים עצמם. ברע"פ 3173/09 פארגין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (05/05/09) נקבע לגבי המסיעים, המלינים והמעסיקים כי חטאתם עולה על זו של השוהים הבלתי חוקיים עצמם שכן: "חוטאים הם ומחטיאים את הרבים, ומכאן גישת המחוקק שהחמירה עמהם". בית המשפט חזר על עקרון מנחה זה אף ברע"פ 2789/13 מדינת ישראל נ' חמדי [פורסם בנבו] (04/08/13). בה בעת, ברע"פ 3677/13 אלהרוש נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (08/12/14), נקבע כי מתחם העונש של שוהה בלתי חוקי שלא ביצע עבירות נלוות, הינו ממאסר על תנאי ועד חמישה חודשי מאסר. אשר על כן, הן משיקולי שוויון, הן משיקולי הגינות והן משיקולי הרתעה, ככלל על מתחם ענישה בעניינם של המלינים, המעסיקים והמסיעים להיות חמור יותר משל

מתחם הענישה בעניינם של השוהים הבלתי חוקיים עצמם, ולהתחיל בעונש מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות. והכל בשים לב להלכה לפיה מתחם ענישה רחב מדי אינו משרת נאמנה את עקרון ההלימה. [ראו למשל ע"פ 1077/22 **עבדל קאדר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (01/06/22)].

16. עוד יובהר, כי ענישה נוהגת הינה שיקול אחד מבין ארבעה שיקולים אשר הנחה המחוקק את בית המשפט לבחון, בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם. הלכה היא כי הענישה הנוהגת, באשר הינה נתון אמפירי, אינה מכתובה את מתחם העונש ההולם, אשר מגלם הכרעה נורמטיבית, אלא מהווה אך שיקול נוסף בקביעתו. כך למשל, נקבע בע"פ 1323/13 **חסן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (05/06/13): **"אין לזהות בין מתחם העונש ההולם המגלם הכרעה ערכית המבוססת על שיקולים שונים, כאשר מדיניות הענישה הנהוגה בעבירה הנדונה הוא רק אחד מהם לבין טווח הענישה הנהוג בפסיקה שהוא נתון אמפירי-עובדתי, המורכב מהעונשים המקובלים בגין עבירה מסוימת"**

17. הדברים אף עולים בקנה אחד עם דברי ההסבר להצעת החוק, אשר לימים לבשה צורה בדמות תיקון 113 לחוק העונשין: **"ככל שהמדיניות הנוהגת משקפת את עיקרון ההלימות היא מהווה אינדיקציה לקביעת העונש ההולם ואילו כאשר יש פער בינה לבין המדיניות הראויה, תועדף המדיניות הראויה"** [ראו: (הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 92) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה), התשס"ו-2006, ה"ח הממשלה 241, 447)].

18. בכל הנוגע ליישום המבחנים הקשורים בנסיבות ביצוע העבירה נקבע ברע"פ 3674/04 **אבו סאלם נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (12/02/06) כי: **"משקל רב יש ליתן, כמוכן, לנסיבות ביצוע העבירה ולמניעיו של העבריין, ובייחוד נתחשב בסיכון שיצר הנאשם לשלום הציבור. כך, למשל, פלוני שבעצימת עיניים הסיע אדם זר משטחי האזור אל תוך ישראל, נוטל על עצמו סיכון רב שכן אין לו כל ערובה כי הנוסע אינו נושא עמו מטען חבלה. פלוני יישפט אפוא לחומרה ומדיניות הענישה תיושם עליו במלואה. שונה הוא עניינו של אלמוני, המסיע בן משפחה או חבר קרוב. אמת, אלמוני אינו פטור מעונש, ואפשר אף כי יש להטיל עליו עונש מאסר, אך מנגד לא נוכל לומר כי ראוי לאכוף עליו את מדיניות הענישה במלוא עוצמתה".** עוד הוסיף בית המשפט העליון בפסק דינו לעניין עיקר התווית הענישה כי: **"ככל שמעשהו של הנאשם מקרב עצמו לליבתה של ההלכה - לסיכון ביטחון הציבור - כך נחמיר עם העבריין וניטה ליישם את מדיניות הענישה בחומרתה, וככל שמעשהו של הנאשם ירחק וילך מן הליבה, כך יקטן כוח המשיכה של מדיניות הענישה ויתחזק ממילא משקלם של טעמי הזכות"**

19. בענייננו מדובר במי שהעסיק והלין את קרובי משפחתו. אשר על כן יש להבחין בקביעת המתחם בין הלנה והעסקה של שוהה בלתי חוקי, אותו הנאשם מכיר היכרות מוקדמת, לא כל שכן משמדובר בקרוב משפחה, לבין הלנה והעסקה של שוהה בלתי חוקי, שאינו מוכר לנאשם, ואין ביכולתו של הנאשם לדעת שמא מדובר בשוהה בלתי חוקי שעלול לבצע פיגוע, או במי שנמצא בארץ על מנת לבצע עבירות פליליות.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו:

20. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה מדובר בשני אירועים נפרדים, אשר התרחשו בפער זמנים של מספר חודשים, בהם הנאשם הוא המבצע העיקרי. הנאשם ממשיך לעבור על החוק ולבצע מעשים דומים גם לאחר שנודע לו, לדברי ב"כ המאשימה, על הגשת כתב אישום נגדו בגין עבירות דומות.
21. מדובר במי שהעסיק והלין את בני משפחתו ועל כן רמת הסיכון שיצר הנאשם לשלום הציבור אינה גבוהה, אם כי יש לזכור שהיכרות מוקדמת אינה מאיינת את הסיכון משלא עברו מסננת ביטחונית לשהות במדינת ישראל.
22. באישום הראשון הנאשם הלין והעסיק את גיסו לתקופה של מספר חודשים בעסק לשטיפת רכבים תמורת 150 ₪ ליום עבודה. לעומת זאת באישום השני דובר על העסקה חד פעמית של בן אחותו של הנאשם.
23. לאחר שבחנתי את הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים אלו, בנסיבות ביצוע העבירה, הרי שאני קובע כי מתחם העונש באישום הראשון נע בין 2-8 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ובאישום השני 1-6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, זאת לצד רכיבי ענישה אחרים.

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

24. לשם קביעת העונש ההולם, בגדרי מתחם העונש, על בית המשפט להידרש לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:
- א. מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, נשוי ואב לשלושה ילדים.
- ב. לדברי הנאשם, ביצע את המעשים מתוך תחושת מחויבות לסייע לבני משפחתו בשל מצוקה כלכלית.
- ג. מהראיות שהובאו לפני עולה כי הנאשם הפסיק את פעילותו העסקית ולדבריו כיום עובד כשכיר. נתונים אלה מלמדים על הפחתה במידת הסיכון להישנות העבירות.
- ד. הנאשם הודה, וחסך בכך זמן שיפוטי יקר.

25. לאחר בחינת כלל השיקולים, התרשמתי כי יש לקבוע את העונש הראוי בתחתית המתחם.

גזירת הדין

26. לאחר ששקלתי את כלל השיקולים לעיל, לקולה ולחומרה, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. חודשיים מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות במט"ב עמותה לשירותי טיפול ורווחה ערד החל מיום 28.6.2023, או לפי קביעה אחרת של הממונה על עבודות השירות.

ב. אני מזהיר את הנאשם, כי עליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שיקבע הממונה על עבודות השירות, ושם לא יעשה כן, יכול ויפסקו עבודות השירות, והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.

ג. 4 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים מהיום. מאסר זה יופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת התנאי עבירה על חוק הכניסה לישראל.

ד. בכל הנוגע לקנס, הרי שהמחוקק קבע עונש קנס מינימלי בחוק בסך 5,000 ₪. בנסיבות העניין, בהן מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, שמצבו הכלכלי של הנאשם אינו טוב ובשים לב למסמכים שהציג בפני, ובכך שעונש עבודות השירות מגלם פגיעה כלכלית מסוימת, אסתפק בקנס בסך של 5,000 ₪ או 25 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים החל מיום 1.10.2023 ובכל ראשון בחודש שלאחריו.

את הקנס ניתן לשלם כעבור 3 ימים מהיום באחת מהדרכים הבאות:

- בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il.
 - מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
 - במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בהצגת בשוברי תשלום).
- ה. 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים מהיום. הפסילה תופעל במידה והנאשם יעבור במשך תקופת התנאי עבירה על חוק הכניסה לישראל.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ד אייר תשפ"ג, 15 מאי 2023, במעמד הצדדים.